

**TYÖKUORMITUKSEN HALLINTAA
KÄSITTELEVÄ JAOSTO****PÖYTÄKIRJA 30
12.3.2024
STM108:00/2021
VN/23868/2021**

Aika   Torstai 7.3.2024 klo 14.00-16.05

Paikka   Teams-kokous

Läsnä	Janas Antti	Sosiaali- ja terveysministeriö, puheenjohtaja
	Ekman Merit	Avien ts-vastualueet, Kirsi Vattulaisen sijaisena
	Lanttola Päivi	Valtion työmarkkinalaitos, jäsen
	Mironen Anne	Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK, jäsen
	Mäkelä Albert	Suomen Yrittäjät, jäsen
	Nummelin Ida	STTK, jäsen
	Perttula Pia	Työterveyslaitos, jäsen
	Rintala Jenny	Sosiaali- ja terveysministeriö, jäsen
	Salli Minna	Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT, jäsen
	Salomaa Anne	Elinkeinoelämän keskusliitto EK, jäsen
	Savinko Lotta	Akava, jäsen
	Savolainen Jarna	Työturvallisuuskeskus, jäsen
	Työläjäri Riitta	Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK, jäsen
	Alanko Leena	Sosiaali- ja terveysministeriö, sihteeri

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi jaoston 30. kokouksen ja toivotti osallistujat tervetulleiksi.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen (14.2.2024) pöytäkirja.

3. Hallinnolliset ja rikosoikeudelliset seuraamukset Norjassa ja Tanskassa

Jenny Rintala esitteli jaostolle diaesitysten pohjalta aihekohdassa mainittuja asiakokonaisuuksia. Tausta-aineistona oli myös etukäteen toimitetut yhteenvedot Norjan ja Tanskan säädöksistä.

Norjan työympäristölaissa on rangaistussäännökset erikseen työnantajan/työnantajan sijaisen vastuusta ja työntekijän vastuusta. Työnantajaa ja työnantajan sijaista koskeva rangaistussäännös koskee työnantajaa sekä työnantajan sijaista, jolla tarkoitetaan vain ylimpään johtoon kuuluvia henkilöitä. Rangaistussäännös on ns. blankorangaistussäännös. Tunnuksmerkistö kattaa työympäristölain työturvallisuutta ja terveyttä koskevien säännösten tai lain nojalla annettujen tarkempien säännösten rikkomisen sekä myös työsuojeluviranomaisen antaman määräyksen rikkomisen. Rangaistavuus ei edellytä vahinkoseurausta, vaan säännösrikkomus sinällään on rangaistavaa. Työntekijän rikosoikeudellinen vastuu koskee myös esimiesasemassa olevia ja vastuu kytkeytyy laissa säädettyihin työntekijän myötävaikutusvelvollisuuksiin. Esimiesasemassa olevan henkilön rikosoikeudellinen vastuu voi tulla kyseeseen, jos tämä on rikkonut velvollisuuttaan huolehtia turvallisuudesta ja terveydestä hänen omaan vastuualueeseensa kuuluvien tehtävien

suunnittelussa ja toteutuksessa. Henkilökohtaisen vastuun lisäksi sovelletaan yhteisörangastusta, johon tuomitseminen on harkinnanvaraista. Norjan työsuojeluviranomainen voi määrätä rangaistusluonteisena hallinnollisena sanktiona rikkomusmaksun vakavista ja toistuvista rikkomuksista, joiden oikeustila on selkeä.

Tanskan työympäristölain 82 §:n yleinen rangaistussäännös kattaa lähes kaikki aineelliset säännökset työympäristölaissa sekä työsuojeluviranomaisen antaman määräyksen noudattamatta jättämisen. Rangaistavuus ei edellytä vahinkoseurausta, vaan säännösrikkomus sinällään on rangaistavaa. Kaikkia henkilöitä, joilla on työympäristölainsäädännön mukaisia velvollisuuksia, voidaan rangaista. Yleistä rangaistussäännöstä täydentää rangaistussäännökset lain nojalla annetuissa määräyksissä. Lisäksi on säädetty oikeushenkilön rangaistusvastuusta tietyin edellytyksin. Rikosoikeudellinen vastuu kohdistetaan pääosin työnantajaan. Silloin kun oikeushenkilön rangaistusvastuu tulee kysymykseen, on lähtökohtana rangaistusvaatimuksen esittäminen ensisijaisesti oikeushenkilöä vastaan. Kun työnantajana ei ole oikeushenkilö, kohdistuu rikosoikeudellinen vastuu yleensä työnantajana toimivaan luonnolliseen henkilöön, vaikka rikkomusta ei voida lukea työnantajan syyksi tahallisenä tai tuottamuksellisenä (työnantajan objektiivinen vastuu). Oikeushenkilön rangaistusvastuuta ja työnantajan objektiivista vastuuta on rajoitettu tilanteissa, joissa työnantaja on huolehtinut velvollisuuksistaan, mutta työntekijä rikkoo eräitä lain vaatimuksia (esimerkiksi henkilökohtaisten suojavarusteiden käyttöä). Käytännössä työntekijän, työnjohtajan ja yritysjohtajan henkilökohtaiseen rikosvastuuseen joutumisen edellytyksenä on tahallinen tai törkeän huolimaton toiminta. Tanskan työsuojeluviranomainen voi ratkaista rikosasian hallinnollisella sakkomääräyksellä, jos rikkomus on selvä ja yksinkertainen eikä siitä tuomittaisi sakkoa ankarampaan rangaistukseen. Jos vastaanottaja ei hyväksy sakkomääräystä, työsuojeluviranomainen tekee asiasta rikosilmoituksen poliisille.

Esityksen jälkeen käydyssä keskustelussa todettiin, että esiteltyjen maiden seuraamuskäytännöt poikkeavat Suomen käytännöistä, joskin vertailu voi olla käytännössä hankalaa.

Rikosoikeudelliseen vastuuseen liittyen keskustelussa nostettiin esille perustuslain 8 pykälä sekä siihen liittyvinä rikosoikeuden professori Melanderin kirjoitus (Alma Talent, Rikosoikeus) ja eräitä perustuslakivaliokunnan mietintöjä.

Keskustelussa esitettiin toivomus, että jaoston kokouksissa olisi enemmän aikaa keskustelulle.

4. Muut asiat

Pia Perttula kertoi, että Työterveyslaitoksella on tarkoitus päivittää työturvallisuuslain soveltamisopas, ei kuitenkaan enää kirjamuotoisena vaan netissä julkaistavassa muodossa.

5. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään hybridinä keskiviikkona 10.4.2024 klo 14-16.

Puheenjohtaja pyysi jaostolaisia toimittamaan seuraavan kahden viikon aikana Jennylle sähköpostilla kommentteja viimeisimmästä asetusalunnoksesta, joka toimitetaan kaikille kokousta seuraavan päivän aikana.

6. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16.05.

Puheenjohtaja

Antti Janas

Sihteeri

Leena Alanko